

Beretning nr. 1. Beretning afgivet af Udvalget til Valgs Prøvelse den 14. december 2000

Beretning

om

klager i forbindelse med folkeafstemningen om forslag til lov om Danmarks deltagelse i den fælles valuta

Indenrigsministeren har til Folketinget i alt fremsendt 25 klager vedrørende folkeafstemningen, der fandt sted den 28. september 2000.

Klagerne er af Folketingets formand videregivet til Udvalget til Valgs Prøvelse, der har behandlet klagerne i et møde. En beskrivelse af den enkelte klage, et uddrag af den pågældende kommunes udtalelse og af Indenrigsministeriets kommentarer samt udvalgets eventuelle kommentarer til den enkelte klagesag følger nedenfor.

Ved et folketingsvalg afgør Folketinget selv gyldigheden af sine medlemmers valg, jf. grundlovens § 33, hvorimod grundloven ikke indeholder bestemmelser om, hvem der afgør gyldigheden af en folkeafstemning. Ifølge folketingsvalglovens § 102 opgør indenrigsministeren resultatet af folkeafstemningen og bekendtgør dette i Statstidende, og ifølge samme lovs § 103 kan enhver vælger klage til Folketinget over folkeafstemninger. Ifølge de bemærkninger, der ledsager den gældende folketingsvalglovs § 102, afgør Folketinget ikke gyldigheden af en folkeafstemning, men har alene den parlamentariske kontrol, hvilket indebærer en stillingtagen til den enkelte klage, herunder om der er sket en tilside-sættelse af gældende regler, og/eller om der er behov for at ændre gældende regler og procedurer. Dette blev senest bekræftet i den af Udvalget til Valgs Prøvelse afgivne beretning nr. 10 af 18. juni 1992 om klager i forbindelse med folkeafstemningen om forslag til lov om ændring af lov om Danmarks tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber m.v. (Danmarks tiltrædelse af traktaten om Den Europæiske Union), hvor udvalget

bemærkede, »at Folketinget ikke skal afgøre gyldigheden af en folkeafstemning, men alene har den parlamentariske kontrol«.

De enkelte klagesager

1) Erling Agergaard, Taastrup, klager over, at afstemningen på Selsmoseskolen, Høje-Taastrup Kommune, påbegyndtes, uden at der i afstemningslokalerne og i stemmerummene var opsat vejledning om afstemningstematet. Endvidere klages der over en valgsekretær, idet den pågældende afgav forkerte svar om, hvorvidt vejledningerne var modtaget og skulle opsættes.

Høje-Taastrup Kommune har oplyst, at det var en fejl, at der ikke var opsat vejledninger på afstemningsstedet ved afstemningens begyndelse, idet vejledningerne først blev opsat umiddelbart efter, at fejlen var blevet påpeget af klageren kort tid efter kl. 9.00. Kommunen anfører, at man vil benytte denne episode til at indskærpe over for valgsekretærene, at vejledningerne skal være sat op, når valghandlingen starter.

Indenrigsministeriet anfører, at det fremgår af folketingsvalglovens § 99, stk. 2, at der ved opslag i stemmerummet skal gives vælgerne vejledning om stemmeafgivningen. I øvrigt giver udtalelsen fra Høje-Taastrup Kommune ikke ministeriet anledning til bemærkninger.

Udvalget tager redegørelsen fra Høje-Taastrup Kommune til efterretning.

2) Jørn Jørgensen, Ringsted, klager over stemmesedlernes udformning ved folkeafstemningen. Han er af den opfattelse, at afstemningstematet bør være påført stemmesedlen, og finder